

Sigito Birgelio poezijos knygos „Ožkiniai linų mėlynų“ sutiktuvės Vilniuje

Balandžio 27 d. Vilniuje, Lietuvos rašytojų sąjungos rūmuose, vyko Sigito Birgelio kūrybos vakaras ir naujausios jo poezijos knygos „Ožkiniai linų mėlynų“ sutiktuvės. Dalyvavo knygos autorius, poetai Mykolas Karčiauskas ir Kornelijus Platelis bei prozininkė Birutė Jonuškaitė. Poetinę kompoziciją „Antanuko poringės“ pagal Sigito Birgelio eiles parodė Punsko teatras „Aurora“, kurio vadovai Jolanta Malinauskaitė-Vektorienė ir Arnoldas Vaznelis.

Knygos „Ožkiniai linų mėlynų“ pristatymas LMA Vrublevskių bibliotekoje Vilniuje balandžio 28 d. Vikos Petrikaitės nuotr.

„Ožkiniai linų mėlynų“ – tai vienuoliktoji Punske gyvenančio ir kuriančio poeto Sigito Birgelio poezijos knyga. Pagrindinės rinkinyje gvildenamos temos – tai beatodairiškas laiko bėgimas nežinia kur, žmogaus vergavimas laike, gyvenimo prasmės ir beprasmybės ieškojimas, žmogus kaip kito žmogaus ilgesio objektas (ieškojimai, praradimai, netektys, nuoskaudos), savo šaknų ieškojimas, tėvynės ir tėviškės poetiniai kraštovaizdžiai ir kt. Labiausiai išsiskiria IV skyrius – „Antanuko poringės“, kuriame publikuojami etnografinio, tautosakinio pobūdžio dzūkų (punsietiška) tarpe rašyti kūriniai.

Knygai pavadinimą davė III skyriaus pavadinimas bei jame spausdinamas eilėraštis „Ožkiniai linų mėlynų“. Ožkiniai – tai poeto gimtasis kaimas, kuriame jis gimė, užaugo, subrendo, kur parašė pirmuosius savo eilėraščius. Ožkiniuose gimė jo tėvai ir protėviai. Čia tuokdavosi, gimdydavo vaikus, išeidavo į Anapilį. Beje, ne visada S. Birgelio protėviai Ožkiniuose gyveno. Pirminė protėvynė buvo Cirailė (seniau Punsko, dabar Sangrūdės parapija).

Apie naujausią punskiečio knygą poetas Mykolas Karčiauskas rašo: „Sigitas Birgelio eilėraščiai tarsi peržvelgia gimtosios žemės ir tautos kelią iš amžių glūdumos į šią dieną. Jie neišvaidija istorinių įvykių, bet poeto mintys perkelia į savitą poetinį lauką, apnuogina realistinius gimtinės vaizdus, jų istorinę prasmę, saktumą, tuo pačiu metu siekia prisiliesti prie amžinybės ir laikinumo. Į knygą ryškiausiai inkrustuota meilė Tėvynei, žemei, moteriai, kalbai ir tarmei... Ta meilė nudažo tragiška spalva žodžius, kurie atskleidžia savo žmogišką gyvenimą, nužeria pelenus nuo sielos žarijų.

Tai nuostabi kelionė po gimtinę, poeto sielos virpesiais apgobtą kraštą, intensyviai reflektuoja jo istorinę patirtį. [...] Tai labai svarbus pastaruoju laikotarpiu stipriai asocialėjusios mūsų poezijos motyvas, laukiamas ir kultūriškai prasmingas. Skaitytoją visą laiką lydi emociniai išgyvenimai, poetinių vaizdų dinamika, Sigitui būdinga ironija, savita kalba, išsaugo skaudžių tautos išgyvenimų koloritą, dvasiškai persmelktą gyva poeto atmintimi. Poeto žodis augo tėvo namuose kaip vaikas. Tai brangiausi ir brandžiausi žodžiai, jie jaučiami, atpažįstami. Kiekvienas iš mūsų turim giliai atminty tokius žodžius. Turėjau iš vaikystės tėvo amžino klausimo žodžius, kurie mane persekioja ir šiandien, nors jau užrašyti: kada persiklausim namo...

Sigitas eilėraščiai neretai atrodo tarytum keliavę po pasaulį, istorijos puslapius, gyvenusius už prisikėlimo vilties, toli išėjusius negrįžti, kada pokario dainos kaip žaizdos skaudėjo.

Gal todėl man ši knyga ir vilties knyga, vilties pilna ir jo ironija, kuri gelia ne savo dygliais, bet šviesa, amžinu noru nusipirkti pusę butelio laiko... Poetas tarsi pasiguodžia, kad nežino, kas geriau, bet girdi kiekvienoj sekundėj vaivorykštės balsą ir įtikina, kad eilėraštis būtų ne eilėraštis, jeigu tarp suglaustų, lyg supresuotų žodžių nebūtų tiek daug erdvės skaitytojo apmąstymams, poezijos intensyvumo ir grožio pajautoms, naujai atisveriančiam būties regėjimui. Gal tai dovana jam už ištikimybę?

Skaitau ir kartais jaučiu, kad poetas žaidžia su manim, tarsi parodo, kiek bereikalingai ieškom ir kiek mažai parsinešam namo, skausmas ir nerimas, kad kai žiūri į saulėtekį vilties, bet saulėtekis į akis nežiūri, arba tas artojiškas atsidūsėjimas, kad pasauly daug obuolių, o nei vieno iš rojaus...

Ir tas klausimas, abejojančio ir tikinčio klausimas: *ar yra žemėje/ čia, Dieve,/ kas nors,/ ko nėra?*

Sigitas kaip kūrėjas ir kaip žmogus prisirišęs prie neišskridusios Tėvynės, nors išpėja bičiuliškai, kad išpažinties Punske einama tik užsimerkus be atleidimo vilties. Nesu asmeniškai išpėtas, bet, būdamas tuos kraštuos, supratingai einu išpažinties ant Eglinės piliakalnio, Ožkiniuose ar Kreivėnų kaimuos.“

Knygos „Ožkiniai linų mėlynų“ sutiktuvės Punske 2017 m. vasario 25 d. Valdo Žilionio nuotr.

Sigitas Birgelis – poetas, vertėjas, fotografas, žurnalistas, knygų sudarytojas ir redaktorius. Lietuvos rašytojų sąjungos narys nuo 1995 m. Gimė 1961 m. Lenkijoje, Punske. Baigė Varšuvos žemės ūkio akademiją. Nuo 1990 m. dirbo „Aušros“ redakcijoje, nuo 1993 m. – „Aušros“ leidykloje. Šiuo metu „Aušros“ leidyklos vyr. redaktorius ir direktorius.

Birgelio poezija versta į lenkų, baltarusių, vokiečių ir anglų kalbas. Kompozitorius Vytautas Juozapaitis jo eilėraščiams parašė kelias kompozicijas profesionaliems chorams bei muzikinį ciklą „Prisikėlė Tėvynė“.

Poeto kūryba pažymėta žodžio skalsa, įgyjančia lakonišką aforistinę raišką. Lyrinį vyksmą atveria gamtos ciklą ir žmogaus gyvenimo paralelės. Jo eilėraščiams būdingas cikliško gamtos pasaulio, žemės darbų ritmo ir žmogaus gyvenimo gretinimas, kasdienybės poetizavimas, poetizmą ir prozaizmą stilistinė žaismė.

punkskas.pl informacija